

هست کلبه در کعبه حکیم

حقوق مدنی

کتابخانه عمومی آیت الله العظمی بروجردی

مؤلفین:

محمد حسن زهرائی

قاضی دادگستری

سید عارف حسینی

قاضی دادگستری

مهرزاد رستمی

فاطمه مرادی

سرشناسه	: زیرائی، محمدحسن، ۱۳۶۷
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق مدنی ویژه اختبار و کارآموزان قضائی / مولفین محمدحسن زیرائی، سیدعارف حسینی، مهرداد رستمی - فاطمه مرادی
مشخصات نشر	: تهران، کتاب آوا، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۲۶۶ ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۵۴۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق مدنی - ایران Civil rights - Iran
موضوع	: آیین دادرسی مدنی - ایران Civil procedure - Iran
شناسه افزوده	: حسینی، سید عارف، ۱۳۶۲
شناسه افزوده	: رستمی، مهرداد، ۱۳۶۵
شناسه افزوده	: مرادی، فاطمه، ۱۳۶۷
رده بندی کنگره	: ۳۴۶/۵۵
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۷۷۷۸۵

حقوق مدنی آمادگی آزمون اختبار قضاوت

مولفین:	محمدحسن زیرائی - سیدعارف حسینی - مهرداد رستمی - فاطمه مرادی
ناشر:	کتاب آوا
نوبت چاپ:	اول - ۱۴۰۰
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
قیمت:	۶۰۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۵۴۹-۷

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۶۶۴۶۱۱۵۸

www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام‌شهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه) جنب فرمانداری

تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، اُفست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

۱۳	فصل اول: اشخاص و محجورین
۱۳	مبحث نخست: صلاحیت ذاتی و محلی
۱۳	۱- صلاحیت ذاتی
۱۳	۲- صلاحیت محلی
۱۵	مبحث دوم- قوانین و مقررات مربوط به امور محجورین
۱۸	مبحث سوم- اشخاصی که مکلفند وجود محجور را به اطلاع دادستان برسانند
۱۹	مبحث چهارم- ضمانت اجرای عدم اعلام وجود محجور
۱۹	۱- لزوم جبران خسارت
۱۹	۲- تخلف:
۲۰	مبحث پنجم- وظائف دادستان پس از اطلاع از وجود محجور
	مبحث ششم- مهم ترین وظایف دادستان در امور محجورین بیان شد ولی به صورت مواد قانونی وظائف در امور محجورین بسیار می باشد که برای مثال مطابق با مواد قانونی تعدادی ذکر می گردد:
۲۱	
۲۳	مبحث هفتم- حجر
۲۳	۱- تعریف محجور
۲۳	۲- تقسیمات حجر:
۲۴	مبحث هشتم- اسباب حجر
۲۴	۱- اسباب حجر در ماده ۱۲۰۷ قانون مدنی عبارت است از:
۲۷	۲- عدم رشد (سفاقت)
۲۸	۳- جنون مجنون
۳۰	مبحث نهم- صدور حکم حجر
۳۱	مبحث دهم- تحقیقات لازم جهت صدور حکم حجر
۳۱	تحقیقاتی که معمولاً انجام می شود عبارتند از:
۳۱	مبحث یازدهم- محتویات حکم حجر

- مبحث دوازدهم - اثرات مترتب بر صدور حکم حجر ۳۲
- مبحث سیزدهم - راههای حمایت قانونگذار از محجور ۳۲
- راههای حمایت قانون گذار موارد ذیل است: ۳۲
- مبحث چهاردهم - ولی قهری ۳۲
- مبحث پانزدهم - وصی ۳۳
- ۱ - استثنائات ماده ۷۳ قانون امور حسبی عبارتند از: ۳۳
- مبحث شانزدهم - قیم ۳۳
- ۱ - سیر نصب قیم ۳۴
- ۲ - اقسام قیم ۳۵
- ۳ - حدود اختیارات قیم ۳۵
- ۴ - عزل و انزال قیم ۳۶
- ۵ - امین ۳۷
- ۶ - ضم امین ۳۸
- ۷ - حضانت ۳۹
- ۸ - سرپرستی یا فرزند خواندگی ۴۰
- مبحث هفدهم - غایب مفقود الاثر (مفقود الخبر) ۴۱
- ۱ - اقدامات قانونی بعد از غیبت غائب: ۴۲
- ۲ - صدور حکم فرضی ۴۲
- ۳ - شرایط صدور حکم موت فرضی ۴۲
- مبحث هجدهم - ترکه ۴۳
- مبحث نوزدهم - ارث ۴۳
- دادگاه صالح راجع به امور ترکه ۴۳
- مبحث بیستم - مهر و موم ترکه ۴۳
- وظیفه مدیر ترکه در ترکه متوفای بلا وارث ۴۳
- مبحث بیست و یکم - جمع بندی ۴۴
- * انتشار حکم حجر محجور و حکم رفع حجر او ۴۷
- * رفع حجر ۴۸

۴۸.....	* مدارک لازم جهت صدور مجوز خروج از کشور.....
۵۹.....	فصل دوم: اعمال حقوقی.....
۵۹.....	مبحث اول - وقایع حقوقی.....
۵۹.....	۱- واقعه حقوقی.....
۶۰.....	۲- عمل حقوقی.....
۶۱.....	مبحث دوم - عقد و ایقاع.....
۶۱.....	۱- تعریف ایقاع.....
۶۲.....	۲- تعریف عقد.....
۷۲.....	۳- توضیح چهار اصطلاح که شبیه به هم هستند: فسخ؛ تقاسخ؛ انفساخ؛ شرط فاسخ.....
۷۶.....	شرط خیار و خیار شرط.....
۷۶.....	دعای تنفیذ معامله.....
۷۸.....	جمع بندی دعاوی انبات مالکیت.....
۸۷.....	فصل سوم: شروط ضمن عقد معامله فضولی.....
۸۷.....	مبحث نخست - شروط ضمن عقد.....
۸۷.....	۱- تعریف شروط ضمن عقد.....
۸۹.....	مبحث دوم - اقسام شروط صحیح.....
۸۹.....	۱- شرط فعل.....
۹۰.....	۲- شرط صفت.....
۹۱.....	۳- شرط نتیجه.....
۹۳.....	مبحث سوم - تأثیر فسخ یا اقاله عقد بر شروط ضمن عقد.....
۹۳.....	۱- تأثیر ممتنع شدن شرط.....
۹۳.....	۲- تأثیر فوت مشروط علیه.....
۹۳.....	۳- اقسام شروط باطل.....
۹۵.....	۴- مصادیق شروط نامشروع و باطل.....
۹۸.....	مبحث دوم - معاملات فضولی.....
۹۸.....	۱- معامله فضولی.....
۱۰۰.....	۲- آثار مبتلا سازنده فضول در معامله فضولی.....

- ۳- وضعیت شرط ضمن معامله فضولی..... ۱۰۱
- ۴- نکات معامله فضولی..... ۱۰۱
- فصل چهارم: سقوط و انحلال قراردادها ۱۰۵
- مبحث نخست- انحلال ارادی یا فسخ قرارداد (اختیارات)..... ۱۰۶
- ۱- مقایسه حق رجوع با خيار فسخ..... ۱۰۶
- ۲- شباهت‌های حق رجوع و خيار فسخ..... ۱۰۶
- ۳- قواعد مشترک اختیارات..... ۱۰۶
- ۴- مبنای اختیارات..... ۱۰۷
- ۵- زمان ایجاد خيار..... ۱۰۷
- ۶- امکان جمع چند خيار در یک عقد..... ۱۰۷
- ۷- مهلت اجرایی اختیارات..... ۱۰۷
- ۸- آثار اجرای خيار..... ۱۰۸
- ۹- تلف موضوع در زمان خيار..... ۱۰۸
- مبحث دوم- انواع خيار..... ۱۰۸
- ۱- خيار شرط..... ۱۰۸
- ۲- خيار رؤیت و تخلف از وصف..... ۱۱۱
- ۳- مبنای خيار غبن..... ۱۱۲
- ۴- خيار عیب..... ۱۱۳
- ۵- خيار تبعض صفت..... ۱۱۶
- ۶- خيار تدلیس..... ۱۱۷
- ۷- خيار تقلیس..... ۱۱۷
- ۸- خيار تعذر تسلیم..... ۱۱۸
- ۹- خيار مجلس (خيار مختص عقد بيع)..... ۱۱۹
- ۱۰- خيار تأخیر ثمن (خيار مختص عقد بيع)..... ۱۲۰
- ۱۱- خيار حیوان (خيار مختص عقد بيع)..... ۱۲۱
- مبحث دوم- انحلال قهری یا انفساخ..... ۱۲۳
- ۱- اقسام انفساخ..... ۱۲۳

پیشگفتار

بر نام خداوند لوح و قلم
خدا را که داننده رازهاست
حقیقت انکار وجود و عدم
نخستین سر آغاز آفاهاست

سپاس خدایی را که او را در آخر وجود است، بی آنکه اولی بر او پیشی بگیرد یا آخری پس از او باشد، خدایی که دست هر چشمی از او پنهان و مدارش کوتاه است و فهم هر کبوتر توصیف‌گری از پرواز در آسمان وصفش عاجز.

سپاس خدایی را که به ید قدرت بی متناهی در پایش را جاری کرد و به اراده ازلی‌اش همه خلق را صورت بخشید، هر کس را در سایه اراده‌اش به راهی راه گردانید و آتش عشق خود را در وجودشان برانگیخت، نه از آن سوی که پیش فرستادشان توان برگشت دارند و در این سوی که بازشان داشت توان سبقت.

کتاب حاضر با تکیه بر روح قانون و مواد منصوصه مصرحه انگاشته شده است. با حرکتی قانون محور تلاش است در جهت رفع کمبودها و نقایص موجود در قانون که از جهتی به علت تزید و پراکندگی قوانین و از جهتی به علت فقد اجرای عملی همچون تار به تن قوانین پیچیده است و محاکم را با مشکل رو به رو کرده است.

کتاب با شیوه‌ای کاربردی به تألیف در آمده تا علاوه بر دانشجویان و علاقه مندان به علم حقوق راه گشای وکلا و قضات محاکم دادگستری و کارآموزان تصدی منصب قضا در این راه بس پرتگ باشد.

از نوآوری‌های کتاب وجود سؤالات اختبار قضایی در هر بخش می‌باشد تا داوطلبین آزمون قضا با مراجعه به هر بخش با سؤالات و ایضا طراح سؤال آن آشنا شوند. بعضا در برخی موارد به دلیل نامشخص بودن طراح سؤال نام طراح ذکر نشده است اما مقدار جای کافی نهاده شده است تا چنانچه داوطلب خود نام طراح را یافت جایگذاری کند.

علاوه بر آن در پایان هر فصل مبحثی تحت عنوان (سؤالات اختبار) وجود دارد، که هدف نگارنده از تقریر این مبحث بر آن بوده تا چنانچه هر یک از داوطلبین با سؤال جدید و کاربردی‌ای رو به رو شدند که این حقیر از ذکر آن غافل بوده و یا این که در سال‌های آتی سؤالات جدیدی مطرح شود، این مبحث را خود به زیور قلم اراسته کنند.

نوآوری دیگری که در کتاب تحت بخشی خاص وارد شده است، نشست‌های قضایی است. نشست‌های قضایی که روز به روز ضرورت فهم آن احساس می‌شود با فلسفه‌ی شناسایی موضوعات بدیع و کاربردی در جریان رسیدگی به پرونده‌ها، تولید دانش قضایی موردنظر دادسراها و محاکم، مشارکت قضات عالی رتبه در تدوین نظریه نهایی نشست‌ها و کاهش میزان خطاپذیری نظرات، ایجاد ظرفیت مشورت و همفکری در جامعه قضایی از طریق به اشتراک گذاری دانش قضایی، ایجاد ظرفیت آموزش به صورت موضوعی کمک به ایجاد رویه واحد قضایی و همگرایی نظرات حقوقی قضات ایجاد شده است.

نشست‌های قضایی در پایان هر فصل و منطبق با موضوع آورده شده است تا با توجه به حجم وسیع مطالب در دو حوزه مقرر و اهمیت فوق العاده‌ی آن‌ها که از چشمی پوشیده نیست و فراوان بودن گستره موجود داوطلب بتواند هر چه سهل تر به حکم قضیه دست یابد.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از دانش اموختگان خود جناب آقای مهدی دهقانی، احسان شادمند و همکاران محترم قضایی صادق بارانی و یاسین شهنیایی و رضا اشکی، خانم محدثه سلیمی شکر و قدر دانی نمایم.

محمدحسن زیرائی

دکترای حقوق و قاضی دادگستری